

Förskolan i byskolor Boxby, Gumbostrand och Salpar från och med läsåret 2024–2025

Svenska utbildningssektionen 21.11.2023 § 60

Beredare:

Utbildningsdirektör Tommi Eränpalo, tommi.eranpalo(at)sipoo.fi

Undervisningschef Riikka Strandström, riikka.strandstrom(at)sipoo.fi

Bakomliggande beslut

Bildningsutskottet behandlade förskoleverksamheten i de svenskspråkiga skolorna 18.01.2016 och gav som uppdrag till svenska utbildningssektionen att avgöra om Sibbo kommun skall ordna förskoleverksamhet som en del av grundskolan. Svenska utbildningssektionen beslöt 26.1.2016 att ordna förskoleundervisning som en del av skolverksamheten i Gumbostrands skola och Salpar skola under en försöksperiod på två år, dvs. under läsåren 2016–2017 och 2017–2018. Bildningsutskottet beslöt 24.10.2017 att förlänga försöksperioden med ytterligare ett läsår dvs. läsåret 2018–2019.

Svenska utbildningssektionen och bildningsutskottet beslöt 5.11.2018 respektive 26.11.2018 att förskoleverksamheten skall fortsätta tills vidare i följande skolor: Gumbostrand skola, Salpar skola och Boxby skola.

Svenska utbildningssektionen beslöt 24.11.2020 att ordna förskoleundervisning i Boxby skola, Gumbostrands skola och Salpar skola om antalet elever i förskoleundervisningen i skolan är minst fem elever.

Läroplanerna för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen

Enligt 6 § i lagen om grundläggande utbildning ska man vid ordnande av förskoleundervisning beakta att de barn som deltar i undervisningen har möjlighet att utnyttja tjänster för småbarnspedagogik.

Kommunen anvisar den läropliktiga en närskola eller annan lämplig plats vid vilka utbildningen sker på elevens eget språk, om kommunen är skyldig att ordna undervisning på det nämnda språket. En elev som får förskoleundervisning kan som plats för undervisningen även anvisas en sådan plats inom småbarnspedagogiken som uppfyller motsvarande krav eller någon annan plats som lämpar sig för förskoleundervisning. Det erbjuds tillräckliga möjligheter för de svenskspråkiga familjerna som bor i södra Sibbo när förskoleundervisning erbjuds i Söderkulla förskola som ordnas av sektorn för småbarnspedagogik och i andra hand i Boxby skola som ordnas av utbildningssektorn. Av grundad anledning som har samband med undervisningen kan kommunen byta plats för undervisningen utan att ändra på undervisningsspråket.

Grunderna för läroplanen är en nationell föreskrift som Utbildningsstyrelsen utfärdar och utifrån vilken de lokala läroplanerna görs upp. Läroplanen för den grundläggande utbildningen bestämmer omfattningen av undervisningen och timfördelningen.

Grunderna för förskoleundervisningens läroplan är en nationell föreskrift utfärdad av Utbildningsstyrelsen. Utgående från grunderna utarbetar kommunen en lokal läroplan för förskoleundervisningen och genomför förskoleundervisningen. Syftet med grunderna för förskoleundervisningens läroplan är att främja att en högklassig och enhetlig förskoleundervisning förverkligas i hela landet.

Verksamheten för årskurserna 1–2 och förskoleundervisningen baserar sig på olika läroplaner, som fastställer sina egna mål och innehåll till verksamhet och lärande.

Förskoleundervisning i Gumbostrands skola och i Salpar skola förverkligas huvudsakligen i en kärngrupp, som består av elever från årsklasserna 0-2. I nuläget är det inte möjligt att förverkliga ändamålsenlig förskoleundervisning utan att öka resurserna och arrangemangen försvagar även förverkligandet av de mål som ingår i läroplanen för årskurserna 1-2

Rätt till småbarnspedagogik som kompletterar förskoleundervisning

Enligt lagen om grundläggande utbildning 6 § ska kommunen dessutom, då den avgör var förskoleundervisning ordnas, beakta att de barn som deltar i förskoleundervisningen har möjlighet att utnyttja småbarnspedagogisk service enligt lagen om småbarnspedagogiken som trädde i kraft 1 september 2018. Detta uppfylls inte då förskoleverksamheten ordnas i samband med Boxby, Gumbostrands eller Salpar skola, eftersom där endast erbjuds morgon- och eftermiddagsverksamhet tillsammans med årskurserna 1-2 utöver förskoleundervisningen.

Eftersom lagen inte uppfylls, anvisas de svenskspråkiga barnen i Södra Sibbo alltid i första hand en förskoleplats i Söderkulla förskola där kompletterande småbarnspedagogik erbjuds. Vårdnadshavarna har efter det rätt att välja en sekundär förskoleplats och kan då välja en där det inte ordnas kompletterande småbarnspedagogik, men förbinder sig då samtidigt att inte ha behov av tjänsten under förskoleåret.

Den obligatoriska förskoleundervisningen lyder under lagen om grundläggande utbildning medan verksamheten utöver den lyder under lagen om småbarnspedagogik. Detta innebär att barnet är i en situation där två lagar bör beaktas under samma dag. Eleverna i Boxby förskola, Gumbostrands förskola och Salpar förskola har för tillfället inte rätt till kompletterande småbarnspedagogik som lagen kräver, utan Sibbo kommun har löst det genom att erbjuda morgon- och eftermiddagsverksamhet på samma sätt som det erbjuds för elever i årskurs 1–2 och vårdnadshavarna har förbundit sig till den nedgraderade servicen vid valet av förskoleplats. Om kommunen fortsätter att erbjuda ett sådant alternativ kommer den medvetet att ställa familjerna inför ett val där kvaliteten på alternativen är helt annorlunda.

Eleven är inte berättigad till skolskjutsförmån när hen väljer sekundär förskoleundervisnings- eller skolplats. För skolskjutsens del är de elever som utbildningssektorn ordnar förskoleundervisning i en olikvärdig ställning jämfört med de elever som förskoleundervisningen ordnas av sektorn för småbarnspedagogik. I fastställandet av avgifterna för morgon- och eftermiddagsverksamheten beaktas inte familjestorleken och vårdnadshavarnas inkomster, utan avgiften är samma oberoende av dessa faktorer. Vårdsområdets socialväsande kan skriva ett förordnande utlåtande om betalningsbefrielse om familjen är socialväsendets klient på

grund av att familjen är mindre bemedlad. Klientavgifter för kompletterande förskoleundervisning baserar sig på vårdnadshavarnas inkomster och avgifterna är i medeltal mindre än morgon- och eftermiddagsverksamhetens avgifter. Verksamhetstider i den kompletterande förskoleundervisningen är både dagligen och året runt mer omfattande än i morgon- och eftermiddagsverksamheten. Med dessa orsaker skulle det vara motiverat att organisera all förskoleverksamhet som förskoleundervisning ordnad av sektorn för småbarnspedagogik.

Sibbo kommuns strategi 2022–2025

I Sibbo kommuns strategi 2022–2025 dras upp linjerna att "barn och ungas inlärningsresultat är bland den högsta fjärdedelen i landet". I Sibbo har kommunspecifika tester för elever i sjunde klass utförts i matematik och engelska under flera års tid. Enligt testresultaten finns det anmärkningsvärda skillnader i elevernas kunskaper mellan lågstadierna. Testerna utfördes senast hösten 2022. Då var till exempel resultaten för eleverna i Kyrkoby skola i medeltal 56,25 poäng, då däremot medeltalet för eleverna i Salpar skola var 29,64 och medeltalet i hela kommunen var 43,35 poäng.

Det kan vara utmanande att undervisa undervisningsgruppen på grund av att läraren bör behärska innehållet och målsättningarna i flera läroplaner (förskoleundervisning och grundläggande utbildning) utöver att beakta jämnåriga elevers individuella behov. Dessutom består grundutbildningsgrupperna i dessa skolor 0–2 för närvarande av tre åldersgrupper, var och en med sina egna mål. Med denna modell försvagas säkerställandet av att en elev som börjar tredje klass har förvärvat de nödvändiga färdigheterna. Denna splittrade modell försvårar rekrytering av behöriga lärare och arbetsgivarens förmåga att hålla kvar personalen.

Lägesbeskrivning och antalet barn

Högklassig verksamhet i enlighet med förskoleundervisningens läroplan ordnat av utbildningssektorn har under årens lopp visat sig vara utmanande när antalet elever minskar, då man har blivit tvungen att ordna förskoleundervisning i sammansatt klass med elever inom den grundläggande utbildningen. Undervisningsgruppen består av barn vars undervisning bestäms av två olika läroplaner.

Under läsåret 2023–2024 finns det 11 förskoleelever i Boxby skola, 6 i Gumbostrands skola och 5 i Salpar skola.

Under läsåret 2024–2025 bor av de svenskspråkiga barnen som deltar i förskoleundervisningen 7 i Boxby skolas elevupptagningsområde, 7 i Gumbostrands skolas elevupptagningsområde och 2 i Salpar skolas elevupptagningsområde.

Alternativ till verksamheten från och med läsåret 2024–2025

Förskoleundervisning kan inte ordnas i samband med Boxby, Gumbostrands och Salpar skola av utbildningssektorn i fortsättningen i sin nuvarande form, på så sätt att alla Sibbobarn i förskoleåldern kan tillförsäkras ett högklassigt förskoleundervisningsår som är möjligt att ordnas med tanke på de ekonomiska förbehållen.

Alternativ 1

Från och med läsåret 2024–2025 ordnar utbildningssektorn förskoleundervisning som egen verksamhet i Boxby skola, vars fastighet och läge nära farlederna lämpar sig bäst för denna avsikt av alla byskolor i södra Sibbo. Sibbo kommun anvisar Söderkulla förskola som närförskola till alla barn som kommer till förskoleundervisning. Söderkulla förskola erbjuder kompletterande småbarnspedagogik enligt lagen om småbarnspedagogik. Vårnadshavaren kan i stället för den primära förskoleplatsen (Söderkulla förskola) välja förskoleundervisningen i Boxby skola eller någon annan kommunal eller privat förskoleplats eller en förskoleplats i en annan kommun. Det långsiktiga målet är att överföra ordnandet av all kommunal förskoleverksamhet till sektorn för småbarnspedagogik.

Alternativ 2

Från och med läsåret 2024–2025 avstår utbildningssektorn från all förskoleverksamhet och all kommunal förskoleverksamhet i Sibbo kommun ordnas av sektorn för småbarnspedagogik. Svenska utbildningssektionen har beslutanderätten att besluta om att avsluta förskoleverksamhet som skolornas verksamhet. Bildningsutskottet beslutar om förskoleundervisningens verksamhetsplatser.

Beslutanderätt i ärendet

Enligt Sibbo kommuns förvaltningsstadga hör det till den svenska utbildningssektionens befogenheter att besluta om de uppgifter som enligt lagstiftningen inom undervisningsväsendet hör till kommunen och berör den egna språkgruppen. Därmed hör det till svenska utbildningssektionens uppgift att ta beslut om svenskspråkig förskoleverksamhet som ordnas som en del av den grundläggande undervisningen. Om förskoleverksamhet ordnas som en del av småbarnspedagogiken hör beslutanderätten till bildningsutskottet.

Föredragande

Utbildningsdirektör Eränpalo Tommi

Förslag

Svenska utbildningssektionen beslutar att genomföra förskoleundervisningen enligt alternativ 1 från och med läsåret 2024–2025. Det långsiktiga målet är att överföra ordnandet av all kommunal förskoleverksamhet till sektorn för småbarnspedagogik, så att alla Sibbobarns förskoleundervisning ordnas av sektorn för småbarnspedagogik och alla behandlas likvärdigt angående både avgifter och verksamhetstider.

Behandling

Jaana Korkeila-Långsjö föreslog att ärendet bordläggs. Hans-Peter Lindgren understödde Jaana Korkeila-Långsjös förslag.

Ordföranden konstaterade att det i ärendet gjorts ett understött förslag om bordläggning som utbildningssektionen måste rösta om. De som understöder fortsatt behandling av ärendet röstar "ja" och de som understöder Jaana Korkeila-Långsjös förslag om bordläggning röstar "nej".

Behandlingen av ärendet fortsätter "ja" (1 röst): Caroline Högel-Starck

Jaana Korkeila-Långsjös förslag om bordläggning "nej" (2 röster): Jaana Korkeila-Långsjö och Hans-Peter Lindgren

Ordföranden konstaterade att ärendet bordlades med rösterna 2-1.

Beslut Svenska utbildningssektionen beslutade bordlägga ärendet.

Bilagor

Svenska utbildningssektionen 04.12.2023 § 70

1073/12.00.01/2023

Beredare:

Utbildningsdirektör Tommi Eränpalo, tommi.eranpalo(at)sipoo.fi

Undervisningschef Riikka Strandström, riikka.strandstrom(at)sipoo.fi

Ärendet bordlades på mötet 21.11.2023. Behandlingen av ärendet fortsätter.

Förändrad situation

Kommunens Lokaltjänster beslutade i sitt möte 24.11.2023 att radhuslägenheten i Boxby inte ska repareras för användning som förskoleutrymme. Tröskelfrågan var utrymmets tillgänglighetskrav. För att få bygglov ska det finnas tillgängliga lokaler i alla nya anläggningar som tas i bruk, oavsett om de faktiskt behövs eller inte. Dessa nya krav skulle öka kostnaderna från de ursprungliga 100 000-120 000 euro till mer än 250 000 euro. Lokaltjänsterna betonade att reparationsarbetet inte skulle öka fastighetens värde och inte heller öka dess total användbarhet i framtiden. De deltagande sakkunniga inom utbildning och småbarnsfostran var överens om att genomförandet av förskoletjänsten med nuvarande elevantal kan genomföras annorlunda.

Från utbildningssektorns sida är läget fortfarande oförändrat vad gäller de tidigare beskrivna pedagogiska frågorna. Förskoleutbildning som skolverksamhet erbjuder inte barnen i Sibbo förskoleundervisning i enlighet med lagens anda och bör därför inte erbjudas ens som ett sekundärt alternativ, särskilt nu när Boxby skolan inte har ett eget utrymme för verksamheten.

Föredragande Utbildningsdirektör Eränpalo Tommi

Förslag Svenska utbildningssektionen beslutar att genomföra förskoleundervisningen enligt alternativ 2 från och med läsåret 2024-2025. Anledningen till beslutsändringen från alternativ 1 är den ändrade situation angående Boxby skola. Boxby skola har inga lokaler för att anordna förskoleundervisning, eftersom radhuslägenheten på skolgården inte kommer att repareras för användning av förskoleundervisning.

Behandling Ordförande gjorde följande motförslag:

Svenska utbildningssektionen beslutar att fortsätta att ordna förskoleundervisning under läsåret 2024-2025 Gumbostrands skola och Salpar skola som sekundära förskoleplatser om antalet elever i förskoleundervisningen i skolan är minst 7 elever.

Svenska utbildningssektionen föreslår att förskoleundervisningen under läsåret 2024-2025 ordnas i Boxby skola och att bildningutskottet föreslår tekniska utskottet att renoveringen som möjliggör fortsättningen av undervisningen utförs. Skulle renoveringen inte bifallas ordnas inte förskoleundervisning vid Boxby skola under skolan. De redan anmälda eleverna hänvisas då till andra platser.

Om förskoleundervisning inte ordnas i den av vårdnadshavarnas valda förskola så får föräldrarna en andra chans att välja mellan primära förskolan eller en annan sekundär förskola.

Svenska utbildningssektionen vill framhålla till bildningsutskottet att se över resursfördelningen, så att förverkligandet av förskolan i skolan är tillräcklig.

Svenska utbildningssektionen framhåller till bildningsutskottet att på sikt se över förskoleundervisningen och planera för hur den kunde överföras från utbildningssektionen till sektionen för småbarnspedagogik.

Mårten Ullberg understödde ordförandens förslag.

Ordföranden frågade om motförslaget kan godkännas och konstaterade att förslaget hade godkänts enhälligt.

Beslut

Svenska utbildningssektionen godkände enhälligt ordförandens motförslag.

Paragrafen justerades omedelbart.

Utbildningsdirektör Tommi Eränpalo lämnade avvikande mening som bifogades protokollet.

Bilagor

Bilaga 1 - Avvikande mening 4.12.2023, Tommi Eränpalo